

Nr 965

Av herr **Jacobsson, Gösta, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 125, angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1968/69, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1221 i Andra kammaren)

I anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 125 angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1968/69, m. m. och de däri framlagda skatteförslagen får vi härmed anföra följande.

Av kompletteringspropositionen framgår att budgetpolitiken under innevarande år givits en alltmera expansiv prägel. Å ena sidan har statsutgifterna tillåtits öka mera än vad som ursprungligen beräknats, vilket förhållande huvudsakligen betingats av läget på arbetsmarknaden. Å andra sidan har ökningstakten för statsinkomsterna minskat. Dessa faktorer har lett till att totalbudgetens underskott, som under budgetåret 1966/67 uppgick till drygt 1 600 miljoner kronor, beräknas för budgetåret 1967/68 öka till 3 300 miljoner kronor eller 2 200 miljoner kronor mer än vad som ursprungligen förutsågs i 1967 års statsverksproposition. Under nästa budgetår, d. v. s. budgetåret 1968/69, beräknas underskottet bli 2 700 miljoner kronor eller 500 miljoner kronor större än enligt årets statsverksproposition. Statsutgifternas stegring uppgår till mellan 2 miljarder och drygt 3 miljarder om året.

Enligt den vid kompletteringspropositionen som bilaga 3 fogade långtidsbudgeten 1968/1969—1972/73 förutsättes vid s. k. oförändrad ambitionsnivå budgetsaldo för budgetåret 1969/1970 komma att uppgå till 2 570 miljoner kronor, varvid hänsyn dock inte tagits till uppkommande nya utgiftsbehov. Räknat i löpande priser uppgår stegringen av utgifterna till 8,3 % medan vid en uppskattning av statsinkomsterna och oförändrade skatteregler tillväxten av den totala inkomstsumman blir 7 %. Den genomsnittliga årliga utgiftsökningen för femårsperioden beräknas uppgå till 5,4 %.

I nuvarande konjunkturläge kan en underbalansering av totalbudgeten i och för sig vara försvarlig. Med hänsyn till den utveckling som tecknas i långtidsbudgeten framstår budgetperspektivet på längre sikt som oroande för samhällsekonomin. Framtidsbekymren accentueras ytterligare av väntade nya utgiftsbehov.

För den händelse icke åtgärder snarast vidtages för en sanering av budgeten kommer nya skärpta krav på skattebetalarna att bli oundvikliga. Med hänsyn till den redan nu hårda skattebördan måste utvecklingen bromsas i tid. Den statliga

utgiftsexpansionen måste komma under effektiv kontroll och besparingsåtgärder komma till stånd.

Redan nästa års statsverksproposition måste utarbetas i sparsamhetens tecken. Med hänsyn till budgetutvecklingen på längre sikt synes en allmän besparingsutredning böra tillsättas. En sådan utredning bör även ägna uppmärksamhet åt den offentliga sektorns inkomstsida.

Under åberopande av vad sålunda anförts anhåller vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa

1. att Kungl. Maj:t i samband med utarbetandet av nästa års statsverksproposition måtte vidtaga åtgärder för att förhindra en sådan fortsatt ökning av statsutgifterna som icke står i relation till statsinkomsternas normala ökning; samt

2. att Kungl. Maj:t måtte med hänsyn till utvecklingen på längre sikt tillsätta en allmän parlamentarisk besparingsutredning med uppgift att möjliggöra ett rimligare skattetryck.

Stockholm den 14 maj 1968

Gösta Jacobsson (h)

Arvid Enarsson (h)

Yngve Holmberg (h)

N. Yngve Nilsson (h)

Holge Ottosson (h)
